

**LA COOPERACIÓ UNIVERSITÀRIA
ESTÀ EN PERILL D'EXTINCIÓ**

Joan Viñas i
Salas

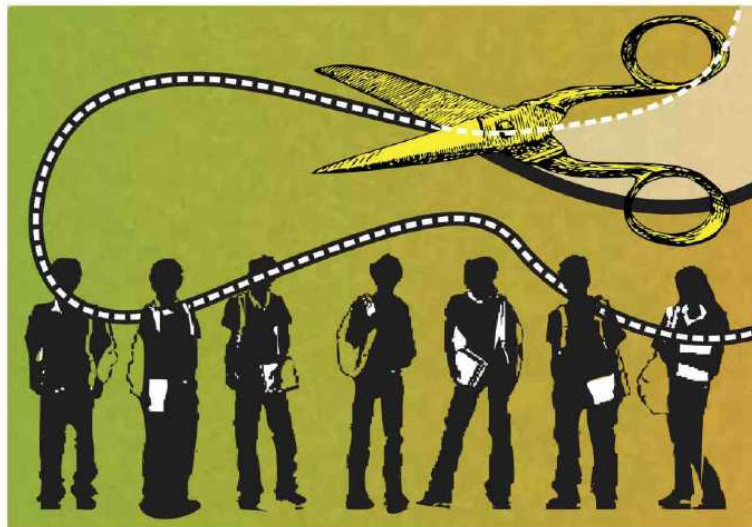

Vicepresident I de la Xarxa Vives d'Universitats

Cooperació en perill

Quan la política oblidada que la seva prioritats són les persones, els problemes tendeixen a agreujar-se. Aquest fenomen és fa palès especialment en temps de crisi, quan canvien les línies estratègiques de l'actuació de qualsevol govern, i saber distingir entre els problemes esdevé clau per a encetar a l'hora d'establir les prioritats. Les retallades de l'Estat espanyol al pressupost de cooperació al desenvolupament són una mostra de com s'ha decidit gestionar la situació actual. Però aquest símptoma és només un dels que delaten una malaltia amb altres manifestacions, com ara la tendència a suprimir el paper de les universitats com a actors de cooperació i la desaparició de la cooperació descentralitzada, que concentra els fons en l'administració estatal.

DURANT ANYS, les universitats s'han acreditat com agents de la cooperació a través d'una tasca molt especialitzada. Una tasca en la qual es posa a treballar el coneixement com un factor decisiu per a multiplicar l'impacte de la inversió en qualsevol racó del planeta. A més, les universitats assumeixen pressupostàriament l'assessorament tècnic dels seus projectes de cooperació (mentre que les ONGD han de contractar-lo), per la qual cosa prescindir de les universitats en aquest àmbit és un evident error estratègic.

PEP DUIXANS

LES UNIVERSITATS han fet una aposta per la cooperació i n'han dedicat recursos per a establir estructures estables. En un sector que necessita confiança i projectes de llarga

durada, seria inadmissible excloure les universitats com a actors de cooperació, independentment de la dotació pressupostària dels projectes. El grau professional i d'especialització dels programes universitaris de cooperació al desenvolupament contribueix a analitzar el paper en l'àmbit internacional.

COM A INTERLOCUTORES de les elits dels països contraparts, les universitats esdevenen rendibles a llarg termini, en possibilitar la millora de la formació a les empreses.

Aquesta circumstància, en el passat un avantatge competitiu, esdevé actualment una necessitat per als països on es treballa, perquè les universitats pròpies estan en risc de desaparició per la manca de nous professors. Està en joc, per tant, la decapitació intel·lectual d'aquests països.

D'ALTRA BANDA, cal destacar que en plena crisi els únics actors de cooperació que han incrementat els seus pressupostos en aquest àmbit són les universitats. D'acord amb les da-

des de seguiment del Pla Anual de Cooperació Internacional (PACI), les universitats de la Xarxa Vives hi van aportar, l'any 2010, més de 4,2 milions d'euros, si es valoren tots els recursos destinats. Contra l'evidència d'aquestes dades, el PACI 2011 ens dona els pitjors auguris: l'única al·lusió a la Universitat es fa en presentar el Pla d'Acció d'Educació per al Desenvolupament, on només es preveu "l'establiment de mecanismes i actuacions que permeten la incorporació progressiva a aquest programa de les comunitats autònomes i entitats locals, així com la Universitat".

PER TANT, AQUESTA concepció de la cooperació deixa les universitats com a actors, si més no, secundaris. No només s'obvien les indicacions de la UE, sinó que –i sobretot– s'obliden deliberadament les aportacions de les institucions d'educació superior. Un bon exemple són les universitats de la Xarxa, que a més de desenvolupar projectes propis han desenvolupat programes conjunts. La reconstrucció als anys noranta del sistema d'educació superior a Kosovo, i durant els darrers anys el Programa Algèria Universitats, en són la prova.

EN DEFINITIVA, les universitats han contribuït a l'enfortiment de la cooperació internacional des de l'Estat espanyol. És injustificable, per tant, que el nou model oblidí els actors que han bastit la cooperació més especialitzada i rendible econòmicament, quan més precis és rendibilitzar cada euro que s'hi dedica. Si no encertem a l'hora de definir les prioritats, farem més grans els problemes. També en aquest àmbit.